

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЯШЕЛ ҮЗӘН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
МАМАДЫШ-ӘКИЛ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

КАРАР

«04» март 2021 ел,

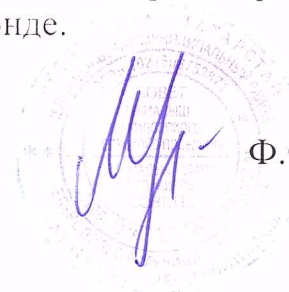
№ 30

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Мамадыш-Әкил авыл жирлеге Советы депутаты статусы турында Нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, №131-ФЗ Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 24.07.2004 ел, №45-ЗРТ Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы "Мамадыш-Әкил авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге Уставы, Мамадыш-Әкил авыл жирлеге Советы Регламенты, Мамадыш-Әкил авыл жирлеге Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Мамадыш-Әкил авыл жирлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмәне расларга (1 нче кушымта).
2. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Мамадыш-Әкил авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Мамадыш-Әкил авыл жирлеге Советы депутаты статусы турында Нигезләмәне раслау хакында " 2010 елның 28 июнендәге 174 номерлы карары үз көчен югалткан дин санау турында»;
3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга (<http://pravo.tatarstan.ru>) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составындагы Зеленодольск муниципаль районының рәсми сайтында (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru> «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә һәм Мамадыш-Әкил авыл жирлегенең мәгълүмати стендларында түбәндәге адреслар буенча урнашкан: Мамадыш-Әкил авылы, Ленин урамы, 50 (авыл жирлеге администрациясе бинасы), Татар Танае авылы, Үзәк урамы, 1а (мәдәният йорты бинасы), Паново авылы, урам Үзәк ур., 26в йорт (авыл клубы бинасы).
4. Мамадыш-Әкил авыл жирлеге башлыгы Ф.ф. Мирхәтуллинга әлеге карарның үтәлешен контрольдә тоту йөкләнде.

Мамадыш-Әкил авыл жирлеге башлыгы,
Совет Рәисе

Ф.Ф. Мирхәтуллин

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Мамадыш-Әкил
авыл жирлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмә

Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Мамадыш-Әкил авыл жирлеге Советы депутаты (алга таба – депутат) хокукларын һәм бурычларын билгели, үз вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда төп хокукый һәм социаль гарантияләрен күздә тотат.

1 Статья 1. Депутат статусының хокукый нигезе

1. Депутат статусы Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Мамадыш-Әкил авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы (алга таба - жирлек уставы), әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Депутат-бер мандатлы сайлау округы буенча муниципаль сайлауларда сайланган Россия Федерациясе гражданы һәм Мамадыш – Әкил авыл жирлеге Советында (алга таба-жирлек Советы) Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнарында һәм муниципаль норматив хокукый актларда каралган вәкиллекле һәм башка вәкаләтләрен гамәлгә ашырырга вәкаләтле вәкил.

3. Депутат үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарга, Татарстан Республикасы Конституциясенә, жирлек Уставына һәм муниципаль норматив хокукый актларга, шулай ук сайлаучылар мәнфәгатьләренә таяна.

4. Депутат үз статусын депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле булмаган эшчәнлек өчен файдаланырга хокуклы түгел.

5. Депутатка Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, жирлек уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә үз вәкаләтләрен тоткарлыксыз гамәлгә ашыру өчен шартлар тәмин ителә.

Статья 2. Депутат статусы белән бәйле чикләүләр, тыюлар

1. Депутатлар Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасы депутатлары, Россия Федерациясе Федераль Собрание Федерация Советы әгъзалары, Татарстан Республикасы Дәүләт Советы депутатлары була алмый, Россия Федерациясенә башка дәүләт вазыйфаларын, Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларын били алмый, шулай ук дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары һәм муниципаль хезмәт вазыйфалары турында. Жирле үзидарәнен сайланулы вазыйфан заты, 131-ФЗ номерлы Федераль законда

билгелэнгән очраклардан тыш, депутат вәкаләтләрен бер үк вакытта үти алмый.

2. Үз вәкаләтләрен даими нигездә башкаручы депутат хокуклы түгел:

1) эшмәкәрлек эшчәнлегә белән шөхсән яки ышанычлы затлар аша шөгыльләнәргә;

2), түбәндәге очраклардан тыш, коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга:

а) сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, жирлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан түләүсез Идарәдә катнашу, башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыелышында (конференция) катнашу;

б) коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, жирлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан, башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыелышында катнашу (конференция), Татарстан Республикасы Президентының алдан хәбәрнамәсе нигезендә, түләүсез катнашу (сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, жирлекнең сайлау комиссиясе аппаратында, Татарстан Республикасы законы белән билгелэнгән тәртиптә);

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре советында, башка муниципаль берәмлекләренң берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында жирлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү;

г) жирлек исемнән оешманы гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә жирлекнең идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә, гамәлгә куючы (акционер) булган оешманың идарә итү органнарында һәм Ревизия комиссиясендә жирлек мәнфәгатьләрен бушлай тәкъдим итү);

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнәргә, мөгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлектән тыш. Шул ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса;

4) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, Попечительләр яки Күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе

территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган һәм аларның структур бүлекчәләре составына керергә.

3. Депутатлар «коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләргә, тыюларны үтәргә, бурычларны үтәргә тиеш.

Мәкалә 3. Депутат вәкаләтләре вакыты

1. Депутатның вәкаләтләре вакыты жирлек уставы белән билгеләнә һәм кимендә ике һәм биш елдан артык була алмый.

2. Депутат вәкаләтләре сайланган көннән башлана һәм яңа чакырылыш авыл жирлеге Советы эшли башлаганнан бирле туктатыла.

Мәкалә 4. Депутат хокуклары

Депутат хокуклары:

1) жирлек Советында даими комиссияләргә һәм тиешле вазыйфаларга сайларга һәм сайланьрга;

2) жирлек Советы тарафыннан карау өчен сораулар бирергә;

3) высказывать фикерен формалаштыру мәсьәләләре буенча төзелә торган авыл жирлеге Советы органнары һәм кандидатуралары вазыйфай затлар, сайланучы (назначаемых, согласуемых) авыл жирлеге Советы тарафыннан;

4) закон чыгару инициативасын гамәлгә ашыру тәртибдә авыл жирлеге Советының хокукый актлары проектларын кертергә;

5) көн тәртибе буенча, фикер алышына торган мәсьәләләргә карау тәртибе һәм асылы буенча тәкъдимнәр һәм искәрмәләр, жирлек Советы карарлары проектларына төзәтмәләр кертергә;

6) жирлек Советы сессияләрендә теләсә кайсы органның яисә вазыйфай затның, жирлек Советына хисап бирүче яисә контрольдә тотылырга тиешле мәгълүматын яки чираттан тыш хисапны тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;

7) әлеге Регламентта билгеләнгән тәртиптә фикер алышуларда катнашырга;

8) үз тәкъдимнәрен нигезләп һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясарга, белешмә бирергә;

9) жирлек Советы сессияләрендә, аның фикеренчә, ижтимагый әһәмияткә ия булган гражданныр мөрәжәгатларыен игълан итәргә.;

10) высказывать фикерен составы буенча (саны, персонал) төзелә торган авыл жирлеге Советы органнары һәм кандидатуралары вазыйфай затлар, сайланучы (назначаемых, согласуемых) авыл жирлеге Советы тарафыннан;

11) жирлек Советының даими комиссияләре, сессияләре беркетмәләре белән танышырга.

5 Статья. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Депутат вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла:

1) үлем;

2) үз теләге белән отставкалар;

3) суд тарафыннан эшкә сәләтсез яисә чикләнгән эшчән дип тану;

- 4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип тану яисә вафат булган дип игълан итү;
 - 5) судның гаепләү карарының үз көченә керүе;
 - 6) Россия Федерациясеннән читкә даими яшәу урынына чыгу;
 - 7) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил гражданлыгын туктату - аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, аларга чит ил гражданлыгын алырга йә аларга Россия Федерациясе гражданының Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил дәүләте территориясендә даими яшәу хокукын раслаучы чит ил гражданы яисә башка документ алу хокукына ия, аның нигезендә чит ил гражданы булган Россия Федерациясе гражданы чит ил дәүләте гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданы, жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы;
 - 8) сайлаучылар фикере;
 - 9) жирлек Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;
 - 10) хәрби хезмәткә чакырылу яки аны алыштыручы альтернатив граждан хезмәтенә жибәрү;
 - 11) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда (алга таба – 131-ФЗ номерлы Федераль закон) һәм башка федераль законнарда билгеләнгән башка очрактарда.
2. Депутат вәкаләтләре 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы «Коррупциягә каршы торы турында» Федераль законда, 2012 елның 3 декабрәндәге 230-ФЗ номерлы «дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп торы турында» Федераль законда, «аерым категория затларның аерым категорияләренә счетлар (кертемнәр) ачуны һәм аларны (кертемнәр) ачуны, чит ил банкларында акчалата акчалар һәм кыйммәтләргә саклауны тыю турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләргә, тыюларны, бурычларны үтәмәгән очракта вакытыннан алда туктатыла, һәм (яисә) чит ил финанс инструментларына ия булу һәм (яисә) алардан файдалану» темасына "түгәрәк өстәл" утырышы узды.
3. Жирлек Советының депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карары, жирлек Советы сессияләре арасында барлыкка килгән вакыттан соң 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә.
4. Татарстан Республикасы Президенты депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәжәгать иткән очракта, жирлек Советына әлеге гариза кергән көн.
5. Әлеге статьяның 1 өлешендәге 1-7, 10 һәм 11 пунктларында күрсәтелгән очрактарда депутат вәкаләтләрен туктату турында жирлек Советы карарында депутат вәкаләтләре туктатылу көне билгеләнә.
6. Депутат вәкаләтләре әлеге статьяның 1 өлешендәге 8 пункттында каралган очракта, жирлекнең тиешле вәкиллеке органы депутаттын чакыртып алу

буенча тавыш бирү нәтижеләрен рәсми бастырып чыгарган көннән туктатыла.

7. Депутат вәкаләтләре әлеге статьяның 1 өлешендәге 9 пунктында каралган очракта, жирлек Советы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган яисә жирлек башлыгы яисә жирлек Советы депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктатылган көннән туктатыла.

Мәкалә 6. Депутат таныклыгы һәм күкрәк билгесе

1. Депутат аның шәхесен һәм вәкаләтләрен раслаучы документ булып торучы таныклыкка, шулай ук үз вәкаләтләре чоры дэвамында куллана торган күкрәк билгесенә ия.

7 Статья. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутат даими нигездә эшли, ул, жирлек уставы белән билгеләнгән очраклардан тыш, төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт вазыйфаларын башкару белән бергә эшли.

2. Жирлек Советының билгеләнгән саныннан кимендә 10 процент депутат даими нигездә эшли ала.

3. Депутатка үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен айга ике эш көненә эш урынын (вазыйфасын) саклау гарантияләнә.

Мәкалә 8. Депутат эшчәнлеген формалары

Депутат эшчәнлеген формалары булып тора:

- 1) жирлек Советы сессияләре эшендә катнашу;
 - 2) жирлек Советының даими комиссияләре эшендә катнашу;
 - 3) федераль дэүләт хакимияте органнарының, Татарстан Республикасы дэүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының вазыйфай затларына, оештыру-хокукий формаларына бәйсез рәвештә оешма житәкчеләренә, ижтимагый берләшмәләргә мөрәжәгать итү;
 - 4) норматив хокукий акт проектын кертү;
 - 5) депутат таләбе кертү;
 - 6) жирлек Советы тарафыннан кабул ителә торган муниципаль хокукий актлар проектларын эшләүдә катнашу;
 - 7) Татарстан Республикасы Дэүләт Советына закон чыгару инициативасы тәртибендә жирлек Советы тарафыннан кертелә торган Татарстан Республикасы законнары проектларын эшләүдә катнашу;
 - 8) сайлаучылар белән очрашулар, аларның мөрәжәгатьләре белән эшләү, жирлек халкына, аның вәкиле булып торучыларга үз эшчәнлеген һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеген турында мәгълүмат бирү;
 - 9) жирле референдумнар, ачык тыңлаулар, жыелышлар, конференцияләр һәм сораштырулар оештыруда һәм үткәрүдә катнашу;
 - 10) территорияль ижтимагый үзидарәне оештыруда катнашу.
2. Депутат үз эшчәнлеген федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары һәм жирлек уставы белән каралган башка рәвешләрдә дә башкара ала.

9 Статъя. Депутат ярдәмчеләре

1. Депутат депутат депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруда аңа ярдәм итү өчен өч ярдәмчегә ия булырга хокуклы. Депутат ярдәмчеләре эше (эшчәнлеге) жәмәгать башлангычларында башкарыла.
2. Депутат үз ярдәмчеләре өчен жавашлы һәм теләсә кайсы вакытта аларны алыштырырга хокуклы.
3. Депутат ярдәмчеләре эшенең (эшчәнлегенең) хокукый нигезләре жирлек Советы тарафыннан расланган жирлек Советы депутаты ярдәмчесе турындагы Нигезләмә белән билгеләнә

10 Статъя. Депутатның сайлаучылар белән үзара мөнәсәбәтләре

1. Депутат жирлек халкы, шулай ук жирлек территориясендә урнашкан предприятие, оешма, дәүләт һәм башка органнар коллективлары белән элемтәдә тора.
2. Депутат сайлаучылар алдында хисап тоты, үз эшләре турында елына бер тапкырдан да ким түгел, даими рәвештә жирлек советы эше турында хәбәр итә, шулай ук айга бер тапкыр халыкны кабул итә.
3. Депутат жирлек халкының законлы хокукларын, ирекләрен һәм мәнфәгатьләрен тәмин итү буенча законнарда каралган чараларны күрә, алардан кергән тәкъдимнәрне, гаризаларны, шикаятьләрен карый, үз вәкаләтләре чикләрендә булган мәсьәләләрен дәрәс һәм үз вакытында хәл итәргә ярдәм итә.
4. Гражданнарны кабул итә;
5. Жәмәгатьчелек фикерен өйрәнә һәм кирәк булганда тиешле дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм ижтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә.
6. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгеләнгән урыннарда, шулай ук ишегалды территорияләрендә, аларны үткөрү тормыш-көн күрешен тәмин итү, транспорт яки социаль инфраструктура, элемент объектлары функцияләрен бозу, жәяүлеләр һәм (яки) жәяүлеләр хәрәкәтенә комачаулык тудырмау шарты белән үткәрелә.)
гражданнарның торақ урыннарына яки транспорт яки социаль инфраструктура объектларына керү мөмкинлеге бар. Мондый очрашулар турында Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнарына яисә жирле үзидарә органнарына хәбәр итү таләп ителми. Шулай ук вакытта депутат күрсәтелгән органнарда аларны үткөрү датасы һәм вакыты турында алдан хәбәр итәргә хокуклы.
7. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары Россия Федерациясенә жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы законнары нигезендә үткәрелә.
8. Депутатның сайлаучылар белән жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турында Россия Федерациясә законнары белән билгеләнә торган гавами чара формасында сайлаучылар белән очрашулары

оештыруга яисә үткәругә комачаулау Россия Федерациясе законнары нигезендә административ жаваплылыкка китерә.

11 Статъя. Депутатлар тарафыннан депутат этикасы кагыйдәләрен үтәү

1. Депутат жирлек Советы тарафыннан раслана торган депутат этикасы кагыйдәләрен үтәргә, шул исәптән түбәндәге йөкләмәләрен үтәргә тиеш:

1) жирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелырга һәм депутат статусын жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданныр эшчәнлегенә шәхсэн яисә аның якын туганнарына кагылышлы мәсьәләләренә хәл иткәндә йогынты ясау өчен файдаланмаска;;

2) депутат вазыйфаларын объектив башкаруда шик уятырга мөмкин булган тәртиптән тыелырга, шулай ук аның абруена яисә жирлек советы абруена зыян китерергә сәләтле низаглы ситуацияләрдән котылырга.;

3) мәнфәгатьләр конфликты барлыкка килү куркынычы янаганда – шәхси кызыксыну (турыдан-туры яки турыдан-туры) депутат вазыйфаларының тиешле, объектив, гадел башкарылуына тәэсир итә яисә йогынты ясий алганда-бу хакта жирлек советына хәбәр итәргә һәм әлегә мәнфәгатьләр конфликтын булдырмауга яисә жайга салуга юнәлтелгән аның карарын үтәргә мөмкин.;

4) жирлек Советында билгеләнгән Халык алдында чыгыш ясау кагыйдәләрен үтәргә;

5) депутат эшчәнлегә белән бәйлә булмаган максатларда, Федераль закон нигезендә конфиденциаль характердагы белешмәләргә кертелгән, депутат вазыйфаларын үтәү белән бәйлә рәвештә аңа билгеле булган мәгълүматларны таратмаска һәм кулланмаска.;

6) физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, хезмәт күрсәтүләр, күңел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары һәм башка бүләкләүләр) депутат вазыйфаларын үтәүгә бәйлә рәвештә акчалата бүләк алмаска.

12 Статъя. Депутат, аның хатыны (ире) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәтләре һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат

1. Депутат (даими булмаган нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы затлардан тыш) ел саен, Татарстан Республикасы Президенты тарафыннан Татарстан Республикасы дәүләт гражданныр хезмәткәрләренә керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр бирү өчен билгеләнгән вакытта Татарстан Республикасы дәүләт гражданныр хезмәткәрләре тарафыннан тапшырылырга тиеш:

1) хисап чорында барлык чыганақлардан (акчалата бүләкләүне, пенсияләренә, пособиеләренә, башка түләүләренә дә кертәп) алынган керемнәр турында белешмәләр, шулай ук милек хокукындагы мөлкәт һәм милек характерындагы йөкләмәләре турында белешмәләр (31 декабрь));

2) хисап чорында барлык чыганақлардан (хезмәт хакын, пенсияләренә, пособиеләренә, башка түләүләренә дә кертәп) алынган хатынының (иренә) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре турында белешмәләр, шулай

ук милек хокукындагы мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр (31 декабрь));

3) хисап чорында жир кишәрлеге, башка күчемсез милек объекты, транспорт чарасы, кыйммәтле кагазьләр (өешмаларның устав (жыелма) капиталларында катнашу өлеше, пайлар, цифрлы финанс активлары, санлы валюта сатып алу буенча һәр алыш-биреш буенча үз чыгымнары, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының чыгымнары турында белешмәләр (1 гыйнвардан 31 декабрьгә кадәр), әгәр мондый алыш-бирешләрнең гомуми суммасы хисап чорына кадәрге өч елда әлеге затның һәм аның хатынының (иренең) гомуми керемнән артып китсә, һәм әлеге килешүләр

2. Депутат Татарстан Республикасы Президентына керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирә.

3. Депутат керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында үзләре тапшырган белешмәләрдә нинди дә булса мәгълүматлар чагылдырылмаган яки тулысынча чагылдырылмаган, йә хаталар булган очракта, алар Татарстан Республикасы Президентына керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында төгәлләштерелгән белешмәләргә тапшырырга хокуклы.

Депутат әлеге Нигезләмәнең 1 пунктында күрсәтелгән срок тәмамлангандан соң бер ай эчендә төгәлләштерелгән белешмәләргә тапшыра ала.

4. Керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирмәү яки объектив сәбәпләр аркасында шәһәр Советы депутаты тарафыннан керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат тапшыру мөмкинлеген булмау турында гариза Татарстан Республикасы Президенты билгеләгән тәртиптә карап тикшерелгәнә тиеш.

5. Керемнәре, чыгымнары, милек һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырмаган, шулай ук белә торып дәрәжә булмаган яки тулы булмаган белешмәләр биргән өчен депутат Россия Федерациясе законнары нигезендә җавап тотат.

6. Керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында шәһәр Советы депутаты тарафыннан тапшырыла торган белешмәләргә дәрәжәләгән һәм тулылыгын тикшерү Татарстан Республикасы Президенты карары буенча Татарстан Республикасы Законнда билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

7. Үз керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәтләре һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында дәрәжә булмаган мәгълүмат биргән депутатка, әгәр дә бу мәгълүматларны бозып күрсәтү мөһим булмаса, №131-ФЗ Федераль законда каралган җаваплылык чаралары кулланылырга мөмкин.

8. Депутатлар тарафыннан тапшырылган керемнәр, чыгымнар, милек һәм милек характерындагы йөкләмәләр турында белешмәләр «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәренә Зеленодол муниципаль районы

рәсми сайтында урнаштырыла һәм (яки) муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә торган тәртиптә массакүләм мәгълүмат чараларын бастырып чыгару өчен бирелә.

13. Депутатның сайлаучылар алдында җаваплылыгы

1. Депутатның сайлаучылар алдында җаваплылыгы үз сайлаучыларының ышанычын югалту нәтижәсендә барлыкка килә.
2. Сайлаучылар ышанычын югалткан депутат сайлаучылар тарафыннан гамәлдәге законнар, жирлек уставы нигезендә һәм тәртиптә чакыртып алынырга мөмкин.
3. Депутатны чакыртып алу нигезләре булып депутатның хокукка каршы конкрет карарлары яисә гамәлләре (гамәл кылмавы), сайлаучыларның аңа ышаныч белдерүче һәм депутат статусы һәм Россия Федерациясе Конституциясенә, Татарстан Республикасы Конституциясенә, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарының һәм башка норматив хокукый актларының, жирлек Уставының һәм башка муниципаль норматив хокукый актларның депутат вазыйфаларын үтәмәүдә чагыла.
4. Депутатны чакыртып алу буенча тавыш бирү «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» 12.06.2002 ел, № 67-ФЗ Федераль законда һәм аның нигезендә кабул ителә торган жирле референдум үткәрү өчен Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә, 131-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләргә исәпкә алып, Халык инициативасы буенча үткәрелә.
5. Депутатны чакыртып алу өчен нигез булып аның гына хезмәт итә ала суд тәртибендә расланган очракта, конкрет хокукка каршы карарлар яисә гамәлләр (гамәл кылмау).
6. Депутатны чакыртып алу процедурасы аңа сайлаучыларга чакыртып алу өчен нигез буларак куелган шартлар буенча аңлатмалар бирү мөмкинлеген тәмин итәргә тиеш.
7. Депутат чакыртып алу өчен муниципаль берәмлектә (сайлау округында) теркәлгән сайлаучыларның яртысынан да ким булмаган өлеше тавыш бирсә, чакыртып алынган дип санала.
8. Депутатны чакыртып алу буенча тавыш бирү нәтижәләре һәм кабул ителгән карарлар рәсми рәвештә басылып чыгарга (халыкка җиткерелергә) тиеш.

14 Статъя. Депутатның жирлек Советы сессияләрендә катнашуы

1. Депутат жирлек Советының барлык сессияләрендә шәхсән катнашырга бурычлы.
2. Депутат үз вакытында жирлек Советы сессияләрен үткәрү вакыты һәм урыны, каралуга кертелә торган мәсьәләләр турында хәбәр итә, шулай ук әлеге мәсьәләләр буенча барлык кирәкле материалларны жирлек Советы Регламенты нигезендә ала.

3. Жирлек Советы сессияләрендә катнашу мөмкин булмаса, депутат бу хакта алдан ук жирлек башлыгына хәбәр итә.

15 Статья. Депутатларның жирлек Советының даими комиссияләре эшендә катнашуы.

1. Депутат үзе әгъзасы булган жирлек Советының даими комиссияләренә барлык утырышларында шәхсән катнашырга тиеш.
2. Депутат даими комиссияләр утырышларын үткәрү вақыты һәм урыны, карап тикшерүгә кертелә торган мәсьәләләр турында үз вақытында хәбәр итә, шулай ук әлеге мәсьәләләр буенча барлык кирәкле материалларны жирлек Советы Регламенты нигезендә ала.
3. Даими комиссияләр утырышларында катнашу мөмкин булмаса, депутат бу хакта даими комиссия рәисенә алдан хәбәр итә.

16. Депутатның вазыйфай затлар тарафыннан беренче чиратта кабул итүгә хокукы

1. Депутат эшчәнлегә мәсьәләләре буенча жирлек территориясендә (алга таба – авыл жирлегә) депутат жирле үзидарә органнарының вазыйфай затлары, муниципаль предприятие һәм учреждение житәкчеләре тарафыннан чираттан тыш кабул итү хокукыннан файдалана.
2. Депутат вазыйфай затка турыдан-туры яисә вазыйфай затның кабул итү (секретариат) аша телдән яисә язмача мөрәжәгать итәргә хокуклы.
3. Телдән мөрәжәгать иткән очракта, кабул итү вақыты вазыйфай зат тарафыннан жирлек Советы депутаты белән килешү буенча, ә очракта билгеләнә депутатның язма мөрәжәгатен кабул итү вақыты депутат мөрәжәгате алынганнан соң өч көнгә дә соңга калмыйча вазыйфай зат тарафыннан билгеләнә.
4. Депутатны өч көн эчендә кабул итү мөмкин булмаган очракта, депутат белән килешенеп, вазыйфай зат бүтөн вақыт билгели.

17 Статья. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокукы

1. Депутат жирле үзидарә органнарыннан, муниципаль предприятиеләрдән һәм учреждениеләрдән һәм аларның вазыйфай затларыннан депутат эшчәнлегә белән бәйлә, закон тарафыннан сакланмый торган яшерен мәсьәләләр буенча мәгълүмат алу хокукына ия.
2. Депутат үз эшчәнлегә мәсьәләләре буенча Федераль законда каралган тәртиптә массакүләм мәгълүмат чараларында чыгыш ясарга хокуклы.

18. Депутат мөрәжәгатләрен карау

1. Депутат дәүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына, оештыру-хокукый формаларына бәйсез рәвештә оешмаларга, ижтимагый берләшмәләргә, депутат эшчәнлегә мәсьәләләре буенча тиешле вазыйфай затларга телдән яисә язмача мөрәжәгать итәргә хокуклы.
2. Депутат эшчәнлегә мәсьәләләре буенча мөрәжәгать иткән жирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр һәм аларның

вазыйфай затлары депутатка аның мөрәжәгатенә җавап бирергә яки мөрәжәгать иткән көннән соң соратып алына торган документлар яки белешмәләр бирергә тиеш, әгәр ул өстәмә өйрәнүне яисә тикшерүне таләп итмәсә.

3. Депутатның мөрәжәгатенә бәйлә рәвештә өстәмә тикшерү яки нинди дә булса мәсьәләләрне өстәмә өйрәнү зарурилыгы булганда, вазыйфай затлар һәм әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән җитәкчеләр бу хакта депутат мөрәжәгате алынганнан соң 15 көн эчендә депутатка хәбәр итәргә тиеш. Ахыргы җавап депутатка депутатның язма мөрәжәгате алынганнан соң 30 көннән дә соңга калмыйча тапшырыла.

4. Дәүләт органнары, оешмалар тарафыннан аларның оештыру-хокукый формасына, иҗтимагый берләшмәләр, аларның вазыйфай затлары тарафыннан депутатларның мөрәжәгәтләрен карау тәртибе һәм сроклары законнар белән билгеләнә.

5. Депутат җирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр тарафыннан мөрәжәгәткә куелган мәсьәләләрне карауда турыдан-туры катнашырга хокуклы.

19 Статья. Депутат таләбе

1. Депутат яисә депутатлар төркеме депутат таләбе белән җирлек Мэрына, җирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр җитәкчеләренә җирлек Советы компетенциясенә керүче мәсьәләләр һәм депутат эшчәнлегә мәсьәләләре буенча мөрәжәгать итәргә хокуклы.
2. Депутат таләбе авыл җирлегә Советы сессиясендә язма рәвештә кертелә һәм җирлек Советы сессиясендә игълан ителә. Депутат запросын рәсмиләштерү җирлек Советы Регламенты нигезендә башкарыла.
3. Депутат таләбе җибәрелгән Орган яисә вазыйфай зат ана аны алган көннән 15 көн эчендә язма рәвештә җавап бирә.

4.

5. 20 Статья. Депутат бурычлары

6. 1. Депутат бурычлы:

7. 1) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнарын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, җирлек уставын, башка муниципаль хокукый актларны үтәргә; гражданнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәмин итәргә;;

8. 2) даими, кимендә айга бер тапкыр, сайлаучыларны кабул итү;

9. 3) гражданнарның, оешмаларның, аларның оештыру-хокукый формасына, иҗтимагый берләшмәләргә, дәүләт хакимияте органнарына, җирле үзидарә органнарына бәйсез рәвештә мөрәжәгәтләрен үз вакытында карарга һәм аларга үз компетенциясе чикләрендә җавап бирергә;

- 10.4) сайлаучылар алдында очрануларда турыдан-туры хисап тотарга, шулай ук аларның эше турында массакүләм мәгълүмат чаралары аша елына бер тапкырдан да ким булмаган хәбәр итәргә;
- 11.5) депутат вәкаләтләрне гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләрне үтәргә;
- 12.6) закон белән саклана торган башка серләрне сакларга, шулай ук гражданның шәхси тормышына, намусына һәм абруена кагылышлы, депутат вәкаләтләрне гамәлгә ашыру белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган белемнәрен таратырга.
- 13.2. Депутат үзенә федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, жирлек уставы һәм жирлек Советының муниципаль хокукый актлары белән йөкләнгән башка бурычларны башкара.

21 Статъя. Депутатның жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары белән үзара мөнәсәбәтләре

14.1. Депутат, жирле үзидарәнең коллегияль органы әгъзасы буларак, аның жирлек советы, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуын тәмин итүче бөтен хокукка ия.

15.2. Жирлек советы депутатның сайлау округында, жирлек Советында аның эше, жирлек Советы карарларының һәм күрсәтмәләренең үтәлеше турында хәбәр тинларга хокуклы.

16.3. Жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары депутатка аның эшендә кирәкле ярдәм күрсәтәләр, депутатка жирле үзидарә органнары эшчәнлегенә, жирле үзидарә органнарының икътисадый һәм социаль үсеш программаларының үтәлеше турында, шулай ук жирле үзидарә органнары эшчәнлегенә турында мәгълүмат бирәләр.

депутатның тәнкыйди кисәтүләре һәм тәкъдимнәре буенча кабул ителгән чаралар депутат тарафыннан законнары, муниципаль берәмлекләренә вәкилләккә органнары эш тәжрибәсен, жәмәгәтчелек фикерен өйрәнүгә ярдәм итә.

22 Статъя. Депутат эшчәнлегенә социаль һәм башка гарантияләре

1. Депутат эшчәнлегенә гамәлгә ашыруның социаль һәм башка гарантияләре законнар, жирлекнең муниципаль норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

2. Депутатлар хокукларының гарантияләре, аларны жинаять яки административ жаваплылыкка тарту, тоткарлау, арест, тентү, сорау алу, аларны башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылганда, шулай ук алар бишәгән торак һәм (яки) хезмәт урыны, аларның багажы, шәхси һәм хезмәт транспорт чаралары, алар тарафыннан кулланыла торган элемент чараларын исәпкә алганда, федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат әйтелгән фикер, тавыш биргәндә белдерелгән позиция һәм депутат статусына туры килә торган башка гамәлләр, шул исәптән вәкаләтләр вакыты чыккач та, жинаять яки административ жаваплылыкка тартыла алмый. Әлегә

нигезләмә депутат тарафыннан халык алдында мыскыл итү, яла ягу яки Федераль закон белән каралган башка хокук бозу очракларына кагылмый.

4. Даими нигездә вәкаләтләрән башкаручы Депутат граждан, административ яки жинаять эше буенча яклаучы яки вәкил (законлы вәкиллеке очракларыннан тыш) буларак катнаша алмый.

23 Статья. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруда каршылыклар тудырган өчен җаваплылык

Жирле үзидарә органнарының, хошмаларның һәм иҗтимагый берләшмәләрнең вазыйфай затлары тарафыннан әлегә Нигезләмәнең нигезләмәләрән үтәмәү, шул исәптән әлегә Нигезләмәнең билгеләнгән срокларын һәм депутат запросларына һәм морәжәгатьләренә җаваплар бирү тәртибен үтәмәү, белә торып ялган мәгълүмат бирү, мәгълүмат бирүдән хокуксыз баш тарту, аны бирүдән баш тарту, депутатларны кабул итү кагыйдәләрен бозу законнарда каралган җаваплылыкка китерә.